

ความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และ การตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

Kasetsart University Student's Comprehensive Knowledge on the
Copyright act 1994 and the Decision to Buy the
Music Compact Disc at Bangkhen Campus

*พีรภัทร วาณิชเจริญ
Peerapat Vanitcharoen

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 กับการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ของนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จำนวน 372 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Chi-Square หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่า F-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างสาขาวิชาเรียน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า 1) นิสิตส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 อยู่ในระดับต่ำ 2) ความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาเรียนที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 แตกต่างกัน โดยสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ตามลำดับ

Abstract

The objective of this study were as the following;- 1) to study level of Comprehensive Knowledge of Kasetsart University student's Bachelor Degree at Bangkhen Campus;- 2) to study relation between Comprehensive Knowledge in Copyright Act 1994 and the Determination Purchase the Music Compact disc;- 3) to study level of Comprehensive Knowledge in Copyright Act 1994 of student's different subject. Data were randomly collected from 372 Kasetsart University students buy using questionnaires and the analyzed buy using computer package program. Statistical methods used were percentage, mean, Standard deviation, Chi-Square and F-test. The results of this study were as follows;- 1) Kasetsart University student's more than Comprehensive Knowledge on the Copyrighr Act 1994 was at a low level;- 2) Comprehensive Knowledge in Copyright Act 1994 did not have aby effect on the Determination to Purchase the Music Compact disc;- 3) Kasetsart University student's different major courses had different Comprehensive Knowkedge in Copyright Act 1994. The Social science students had more Knowledge in the Copyright Act 1994 more than the Pure Science and Applied Science student.

จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนารูปแบบการบันทึกเสียงเพลง มีการพัฒนาให้ทันสมัยมากขึ้น จากแต่ก่อนใช้เทปในการบันทึกเสียงก็เปลี่ยนมาเป็นบันทึกโดยใช้แผ่นซีดี และจากวิทยาการที่ทันสมัยมากขึ้นทำให้การบันทึกข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ สามารถทำให้มีขนาดของข้อมูลเล็กลง แต่ยังคงคุณภาพของข้อมูลไว้คงเดิมหรือใกล้เคียงกับข้อมูลเดิมมาก โดยวิทยาการดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้กับการบันทึกเสียงเพลงเช่นกัน รูปแบบที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันคือ การบันทึกเสียงเพลงเก็บลงในแผ่นซีดี (Compact disc) ซึ่งมีความสะดวก และราคาถูกกว่าการบันทึกด้วยเทปอย่างมาก และได้รับความนิยมจากบุคคลทั่วไปจำนวนมาก (ปนัดดา ดัชชานนท์. 2546, 1)

การที่เทคโนโลยีในการบันทึกเสียงเพลงสามารถกระทำได้ง่ายกว่าสมัยก่อน จึงถูกกลุ่มคนจำนวนหนึ่งนำวิทยาดังกล่าวไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย โดยสิ่งที่เกิดขึ้น คือ การลักลอบปลอมแปลงแผ่นบันทึกเสียงเพลงจากค่ายเพลงที่ได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดฐานล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาตามที่ได้บัญญัติไว้ใน "พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537"

จากสถิติ ปี พ.ศ. 2549 พบว่า จำนวนคดีเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ (เฉพาะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537) เป็น จำนวนทั้งสิ้น 6,459 คดี และได้ทำการยึดของกลางไว้เป็น จำนวน 1,704,970 ชิ้น คิดเป็นมูลค่าหลายพันล้านบาท (กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2549: www.ipthailand.org/dip/index.php?) โดยรูปแบบการละเมิดลิขสิทธิ์

ของแผ่นบันทึกเสียงเพลงที่สามารถพบเห็นได้แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (สุกัญญา นายทรัพย์, 2545: 1)

1. การคัดลอกแผ่นบันทึกเสียงเพลง (ซีดีเพลง) ทั้งชุด
2. การคัดลอกในลักษณะรวมเพลงที่ได้รับอนุญาตของทุกค่ายเพลงตามความต้องการของลูกค้า
3. การคัดลอกทำนอง และเนื้อร้องเพลงที่ได้รับอนุญาตมาให้ให้นักร้องในสังกัดร้องอัดเสียงใหม่ เพื่อจำหน่ายให้กับประชาชนทั่วไปหรือตามร้านอาหารโอเค

โดยที่รูปแบบการจำหน่ายสิ่งบันทึกเสียงละเมิดลิขสิทธิ์ (ซีดีเพลง) ที่พบเห็นทั่วไปจะอยู่ในรูปแบบ การคัดลอกแผ่นบันทึกเสียงเพลงทั้งชุด (Copy) และ การคัดลอกในลักษณะรวมเพลงที่ได้รับอนุญาตของทุกค่ายเพลงตามความต้องการของลูกค้าในรูปแบบเอ็มพี 3(MPEG-1 Layer 3) โดยแผ่นบันทึกเสียงละเมิดลิขสิทธิ์เหล่านี้ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อสังคม เพราะการละเมิดลิขสิทธิ์ถูกมองเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจโดยส่งผลกระทบในเชิงกว้างและลึกไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนถึงความมั่นคงของประเทศชาติ ดังต่อไปนี้ (โสทรวิชเสถียร และ เสรีน ปุณณหิตานนท์, อ่างในเชิงวิทย์ เญยยังยืน, 2549: 1)

1. ด้านเศรษฐกิจ ไม่มีอาชญากรรมได้อีกแล้ว ที่จะสามารถสร้างความเสียหายได้

มากเท่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นในด้านของมูลค่า หรือจำนวนผู้เสียหาย บางครั้งอาจรุนแรงจนส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจสั่นคลอนไม่มั่นคงทั้งระบบได้

2. ด้านสังคม การละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นการบอกรับว่าสังคม

กำลังขาดคุณธรรม มีความรู้สึกรับผิดชอบของบุคคลที่มีต่อสังคมลดน้อยลง ดังจะเห็นได้จากการก่ออาชญากรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่หรือคุณภาพชีวิตของคนในสังคม

3. ด้านการเมืองการปกครอง ผู้กระทำความผิดจะต้องหาสิ่งที่จะป้องกันตนเองให้พ้นจากการกระทำความผิดนั้น จึงไม่มีอะไรจะดีไปกว่าการแสวงหาอำนาจรัฐ เพื่อนำไปปกป้องคุ้มครองการกระทำความผิด

4. ด้านความมั่นคงของประเทศชาติ อาจกล่าวได้ว่าเป็นผลกระทบโดยทางอ้อมที่ส่งผล

ต่อมาจากผลกระทบในด้านอื่นๆ กล่าวคือ ถ้าประเทศใดมีระบบเศรษฐกิจที่ไม่มั่นคง มีระบบสังคมที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย และมีการเมืองการปกครองที่ขาดคุณธรรมแล้ว ก็ย่อมส่งผลให้ความมั่นคงของประเทศนั้น สั่นคลอนได้

อย่างไรก็ตาม แม้เจ้าของสินค้าจะได้มีการร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการรณรงค์ให้ประชาชน หันใช้สินค้าลิขสิทธิ์มากขึ้น แต่ยังไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนมากนัก (อรพรรณ พนัสพัฒนา. 2547, 115) ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความคิดที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจทางด้านพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ว่าส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงของนิตินในมหาวิทยาลัยมาก-น้อยเพียงใด

ในส่วนการศึกษานั้น ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 จากทุกคณะของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เพราะนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวนมากได้ผ่านการฝึกงานตามหน่วยงานต่างๆ ในระหว่างที่มหาวิทยาลัยปิด

ภาคเรียน นิตินจึงมีโอกาสนำสัมผัสเกี่ยวกับเรื่องของลิขสิทธิ์เพิ่มขึ้น และย่อมส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องของลิขสิทธิ์ในตัวนิตินมากขึ้นด้วย ขณะที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้นมีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่สามารถพบเห็นและหาซื้อซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ได้ทั่วไป ซึ่งสามารถสร้างแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้ที่พบเห็นซื้อซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์มากกว่าที่จะซื้อซีดีเพลงที่ถูกลิขสิทธิ์ ซึ่งผลที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐในการที่จะส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในด้านกฏลิขสิทธิ์ให้กับนิสิตนักศึกษา และประชาชนทั่วไป ให้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา และให้ความสำคัญกับเรื่องของลิขสิทธิ์เพิ่มขึ้น

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และศึกษาว่านิสิตที่เรียนสายวิชาที่แตกต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 แตกต่างกันหรือไม่ รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ว่าส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงอย่างไร

คำถามการวิจัย

1. นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ อยู่ในระดับใด

2. นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการนำความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ ไปใช้ในการเลือกซื้อซีดีเพลงอย่างไร

3. นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เรียนสายวิชาเรียนต่างกัน มีลักษณะการเลือกซื้อซีดีเพลงเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อต้องการทราบว่านิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ มากน้อยเพียงใด และได้มีการนำความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงหรือไม่ เพื่อที่จะได้ทราบว่า ความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงอย่างไร โดยศึกษาเรื่องดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจในการเลือกซื้อซีดีเพลง ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 กับการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. เพื่อเปรียบเทียบการนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ของนิสิตที่ศึกษาในสายวิชาเรียนที่ต่างกัน ไปใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงแตกต่างกันอย่างไร

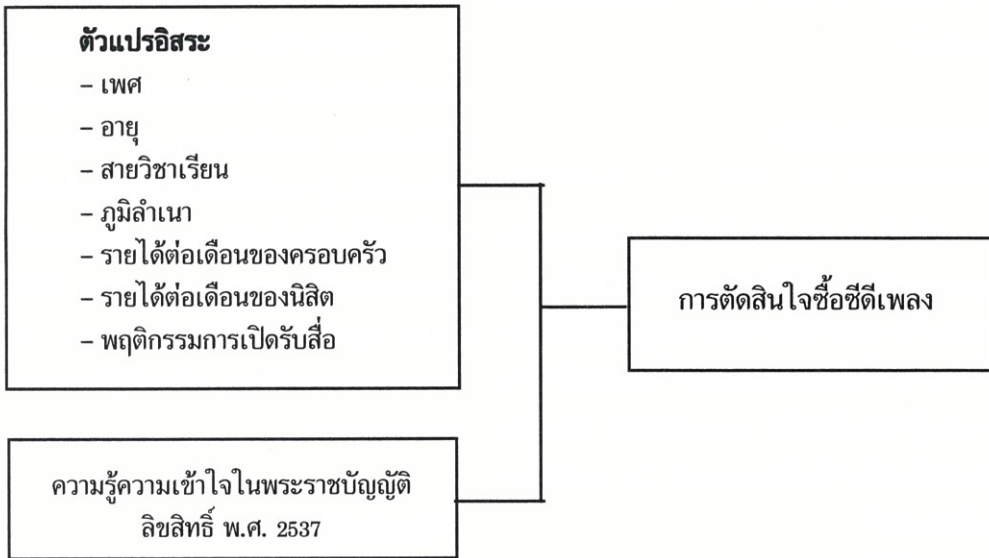
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้เลือกประชากรในการศึกษาเป็นนิสิตที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปี 4 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 5,167 คนโดยมุ่งศึกษาเฉพาะความรู้ความเข้าใจในกฎหมายลิขสิทธิ์และการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) และกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีจำนวน 372 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนิสิต ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับข่าวสารเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ เกี่ยวกับซีดีเพลง ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ และส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการตัดสินใจในการซื้อซีดีเพลง

กรอบแนวคิด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไป
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้แปลความหมายของข้อมูลต่าง
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้คู่กับค่าเฉลี่ย เพื่อแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยหาความสัมพันธ์ของตัวแปรไคสแควร์ (Chi-Square)

5. F-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความ

แปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่

กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และผู้วิจัยได้นำข้อมูลการวิจัยที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มประชากร ที่ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ การตรวจให้คะแนนของการตอบแบบสอบถาม และบันทึกคะแนนแล้ว มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิตชั้นปีที่ 4 ที่ทำการศึกษาจำนวนของเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน โดยเป็นนิสิตเพศชายร้อยละ 49.5 และเป็นนิสิตเพศหญิงร้อยละ 50.5 โดยนิสิตส่วนใหญ่มีอายุอยู่ที่ 21-22 ปี และนิสิตส่วนใหญ่เรียนอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มากกว่าครึ่งหนึ่งของนิสิตชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานคร และมีรายได้ประมาณ 6000 บาท / เดือน มากที่สุด ส่วนใหญ่ รู้จักแหล่งขายซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ คิดเป็นร้อยละ 81.5 ซึ่งหมายความว่า นิสิตมีการซื้อซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์มากกว่าซีดีเพลงถูกลิขสิทธิ์ และแหล่งที่นิยมซื้อกันมากคือ ตามห้างสรรพสินค้า IT หรือห้างต่างๆที่มีการขายซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์อยู่ และตามสถานที่ต่างๆที่สะดวกในการที่จะหาซื้อได้

ในส่วนของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ นั้น ในด้านการรับสื่อจากสื่อประเภทสื่อมวลชนนั้น นิสิตส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28 แสดงให้เห็นว่า สื่อทางโทรทัศน์ เป็นสื่อที่นิสิตได้รับความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ได้มากที่สุด และเป็นสื่อที่นิสิตเปิดรับบ่อยที่สุดด้วย รองลงมา คือ การเปิดรับข่าวสารสื่อจากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 21.8 แสดงว่าเป็นอีกสื่ออีกอย่างที่นิสิตสามารถรับข้อมูลความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ได้ง่ายอีกทางหนึ่ง แต่ในส่วนของสื่อบุคคลนั้นจะกลับกัน เพราะนิสิตไม่ได้เปิดรับความรู้ทางด้านลิขสิทธิ์จากสื่อประเภทนี้นัก เพราะอาจมีสาเหตุมาจากการที่บุคคลอื่นนั้นก็ไม่มีความรู้ในเรื่อง พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์นี้ด้วยเช่นกัน ทำให้สื่อประเภทบุคคลนั้นไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์มากเท่ากับสื่อประเภทมวลชน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อประเภทมวลชนกับความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์

การเปิดรับ สื่อประเภทมวลชน	ความรู้ความเข้าใจในพ.ร.บ.ลิขสิทธิ์			χ^2	Sig.
	ต่ำ	สูง	รวม		
น้อย	123 (69.9)	53 (30.1)	176 (100.0)	243.913	.000
มาก	118 (61.8)	73 (38.2)	191 (100.0)		
รวม	241 (65.7)	126 (34.3)	367 (100.0)		

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ประสงค์ตอบ 5 คน

ในด้านของความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 นั้น พบว่า นิสิตยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์น้อยอยู่ โดยจากข้อมูลที่ได้ทำงานวิจัยขึ้นนี้แสดงให้เห็นว่า นิสิตจำนวนถึงร้อยละ 51.9 ที่มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติน้อยอยู่ในระดับที่ต่ำ แสดงให้เห็นว่า นิสิตจำนวนมากไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องขอลิขสิทธิ์ ทั้งนี้เนื่องมาจาก นิสิตไม่ได้ใช้เรื่องลิขสิทธิ์โดยตรง จึงไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องลิขสิทธิ์มากนัก ส่วนของนิสิต ที่มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ

48.1 นั้น จากข้อมูลในงานวิจัยขึ้นนี้ พบว่า มีส่วนเกี่ยวกับสายวิชาเรียน โดยสายวิชาเรียนทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ มีนิสิตที่มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์มากกว่าสายวิชาอื่น เป็นจำนวนร้อยละ 28.8 ขณะที่สายวิทยาศาสตร์ มีเพียงร้อยละ 10 และสายวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มีเพียงร้อยละ 12 เท่านั้น ย่อมแสดงว่า สายวิชาที่นิสิตได้เลือกเรียนนั้น มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องลิขสิทธิ์ของตัวนิสิต ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสายวิชาเรียนกับความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์

สายวิชาเรียน	ระดับความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์			χ^2	Sig.
	ต่ำ	สูง	รวม		
สายวิชาวิทยาศาสตร์	36 (90.0)	4 (10.0)	40 (100.0)	17.197	.000
สายวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์	176 (88.0)	24 (12.0)	200 (100.0)		
สายวิชาสังคมศาสตร์ฯ	94 (71.2)	38 (28.8)	132 (100.0)		
รวม	306 (82.3)	66 (17.7)	372 (100.0)		

และในส่วนของความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง จากงานวิจัยขึ้นนี้ปรากฏว่า ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง เพราะงานวิจัยขึ้นนี้ได้กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง โดยใช้เหตุผลทางด้าน

เศรษฐกิจและความพึงพอใจเป็นสำคัญ ซึ่งจากงานวิจัยขึ้นนี้ พบว่า เมื่อใช้เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและความพึงพอใจเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจแล้ว ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์จะส่งผลต่อการโน้มน้าวจิตใจในการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง ดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง

ระดับการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง	ความรู้ความเข้าใจในพ.ร.บ.ลิขสิทธิ์			χ^2	Sig.
	ต่ำ	สูง	รวม		
แบบเต็มรูปแบบ	133 (83.1)	27 (16.9)	160 (100.0)	6.468	.039
แบบจำกัดขอบเขต	141 (78.8)	38 (21.2)	179 (100.0)		
แบบเป็นกึ่งจิ๋ว	32 (97.0)	1 (3.0)	33 (100.0)		
รวม	306 (82.3)	66 (17.7)	372 (100.0)		

ผลของการศึกษา เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ใกล้เคียงกันแล้วพบว่า ในด้านเศรษฐกิจนั้น เรื่องรายได้ของนิสิตมีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงของนิสิต และในด้านความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบสินค้า พบว่าเหมือนกัน เพราะนิสิตที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย มีแนวโน้มที่จะเลือกซื้อซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์มากกว่า ส่วนนิสิตที่มีรายได้ต่อเดือนมาก นั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกซื้อซีดีเพลงลิขสิทธิ์และซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่แตกต่างกันมาก ส่วนในด้านของรูปแบบสินค้า พบว่า เรื่องคุณภาพของสินค้า มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง นั่นคือ ถ้าซีดีใช้วัสดุคุณภาพดี และมีการบันทึกเสียงที่ดีแล้ว ย่อมมีผลต่อการตัดสินใจที่จะเลือกซื้อซีดีเพลง เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเสนอข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์แก่ภาครัฐและเอกชน และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์แก่ภาครัฐและเอกชน

1.1 การรณรงค์ทั้งภาครัฐและเอกชน

ทั้งภาครัฐควรมีการปลูกฝังเรื่องลิขสิทธิ์ให้กับประชาชนให้เพิ่มมากขึ้น โดยอาจเพิ่มเป็นหลักสูตรในการศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ และควรร่วมมือกับภาคเอกชนในการส่งเสริมความรู้ในเรื่องลิขสิทธิ์ให้แก่ประชาชนทั่วไปให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญที่จะซื้อสินค้าที่ถูกลิขสิทธิ์ ตลอดจนรู้ถึงผลเสียของการซื้อสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์และการลักลอบทำซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ออกจำหน่าย รวมถึงเน้นย้ำในเรื่องของคุณภาพของสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ว่าไม่ได้คุณภาพ ถึงแม้ราคาถูกกว่าแต่อาจเสียง่าย และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อใหม่ หรือรักษาซ่อมแซมอุปกรณ์ที่เสียหายจากการใช้ของละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งอาจจะต้องจ่ายแพงกว่าของมีลิขสิทธิ์ อีกทั้งต้องมีการลงโทษอย่างจริงจังกับผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ โดยปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.2 ราคา (Price)

กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับเรื่องราคาเป็นอย่างมาก ดังนั้น ค่ายเพลงต่างๆ ควร

ที่จะให้ความสำคัญในเรื่องราคาหากจะผลิตแผ่นซีดีเพลงระบบเอ็มพี 3 ที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยสามารถตั้งราคาให้สูงกว่าแผ่นซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ระบบเอ็มพี 3 เล็กน้อย เนื่องจากแผ่นซีดีเพลงระบบเอ็มพี 3 ที่มีคุณภาพถูกต้องตามกฎหมายนั้น ย่อมมีการรับประกันแผ่นทุกแผ่น และการอัดเสียงก็มีคุณภาพดีกว่าแผ่นเอ็มพี 3 ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ โดยสามารถตั้งราคาจำหน่ายไว้ที่ 100-120 บาท (แผ่นเอ็มพี 3 ละเมิดลิขสิทธิ์ ราคา 50-100 บาท) หรืออาจให้ส่วนลดปริมาณแก่ผู้ที่ซื้อจำนวนมากรวมถึงอาจมีการลดราคาสำหรับผู้เป็นสมาชิกกับค่ายเพลงต่างๆ

1.3 การปรับปรุงผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

เจ้าของผลิตภัณฑ์ควรมีการศึกษาว่าผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าในรูปแบบใด มีรสนิยมแบบไหน และต้องการอะไร เพื่อปรับปรุงสินค้าให้ผู้บริโภคมีความพึงพอใจที่จะเลือกซื้อสินค้าถูกลิขสิทธิ์มากขึ้น และควรมีการส่งเสริมการตลาดผ่านสื่อต่างๆ ที่ทำอยู่แล้วให้มากขึ้น รวมถึงการโฆษณาผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ต ควรเพิ่มความสำคัญ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีการรับรู้ข้อมูลแผ่นเอ็มพี 3 จากแหล่งต่างๆ ไม่มากนัก อีกทั้งควรมีการณรงค์ให้ซื้อของมีลิขสิทธิ์ ทั้งในเรื่องของคุณภาพราคา รูปแบบที่สวยงามของเทป และซีดีเพลง รวมถึงซีดีเพลงระบบเอ็มพี 3 และค่ายเพลงควรให้มีการให้บริการพิเศษกับผู้ที่เป็นสมาชิกเพื่อเป็นจูงใจให้คนนิยมหันมาบริโภคซีดีเพลงที่ถูกลิขสิทธิ์เพิ่มมากขึ้น

1.4 ช่องทางจัดจำหน่าย (Place)

ค่ายเพลงควรผลิตแผ่นซีดีเพลงระบบเอ็มพี 3 และขายตามช่องทางจัดจำหน่ายที่มี

อยู่เดิม และขายผ่านร้านค้าที่ขายพวกเทปซีดีต่างๆ ตามห้างสรรพสินค้า และขายผ่าน IT Center เนื่องจากเป็นอุปกรณ์ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ เพราะปกติซีดีเพลงเอ็มพี3 และแผ่นซีดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์จะขาย ตามแผงลอยต่างๆ หรือตามทางเท้า ตามแหล่งชุมชน เช่น บริเวณรอบๆมหาวิทยาลัย ตามริมถนนบริเวณศูนย์การค้า และตามห้างสรรพสินค้า IT ต่างๆ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักซื้อจากแหล่งนี้ เพราะต้องไปหาซื้อพวกอุปกรณ์คอมพิวเตอร์รวมถึงในอินเทอร์เน็ตเป็นประจำ ซึ่งเป็นช่องทางที่สะดวกในการติดต่อกับผู้บริโภคโดยตรง และเป็นการช่วยเพิ่มความรู้สึกในการตัดสินใจที่จะเลือกซื้อซีดีเพลงที่ถูกลิขสิทธิ์

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มนิสิต ระดับปริญญาตรีเท่านั้น ผู้ที่ทำวิจัยในครั้งต่อไป จึงควรทำการศึกษาในกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เช่น เปลี่ยนกลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มมัธยม หรือกลุ่มคนทำงาน เป็นต้น เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่หลากหลาย ทำให้สามารถเห็นภาพรวมของคนในสังคมที่มีต่อเรื่องลิขสิทธิ์ได้ใกล้เคียงมากยิ่งขึ้น

2.2 เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ศึกษาในเรื่องของความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ กับการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลง เท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการหาปัจจัยอย่างอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อซีดีเพลงอย่างอื่นเพิ่มขึ้นด้วย เช่น ปัจจัยทางด้านสังคม อาชีพของบุคคล และระดับการศึกษาอื่นๆนอกจากระดับปริญญาตรี เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. 2543. **พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (ส่วนคดีลิขสิทธิ์)**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: กรมทรัพย์สินทางปัญญา.
- เชวงวิทย์ เจียยังยืน. 2549. **สาเหตุของการกระทำความผิดในคดีละเมิดลิขสิทธิ์งานสิ่งบันทึกเสียงประเภท MP3 ศึกษากรณีผู้ต้องหาของกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานยุติธรรม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชาญณรงค์ ขนานนิต. 2543. **ปัญหาในการปราบปรามการกระทำผิดการละเมิดลิขสิทธิ์ : ศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ. 2549. **คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- ปนัดดา ดัชชานนท์. 2546. **การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อคดีเพลงละเมิดลิขสิทธิ์**. ปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล. 2545. **ขบวนการขโมยขายทำลายอนาคตกรณีศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อการละเมิดลิขสิทธิ์เพลง**. กรุงเทพมหานคร: งานวิจัยของการอบรมในหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- วาทีณี รจิตบุระกุล. 2539. **การคุ้มครองลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพ**. นิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์พงษ์ ผลาศรีโรจน์. 2543. **มาตรการคุ้มครองเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานสิ่งบันทึกเสียงจากการละเมิดโดยเทคโนโลยีสมัยใหม่**. ปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นิติศาสตรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อรพรรณ พนัสพัฒนา. 2547. **คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- อรสา สีลาทวีวุฒิ. 2539. **ปัญหากฎหมายลิขสิทธิ์ในอุตสาหกรรมดนตรี**. นิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

1882-1883		1884-1885	
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40
41	42	43	44
45	46	47	48
49	50	51	52
53	54	55	56
57	58	59	60
61	62	63	64
65	66	67	68
69	70	71	72
73	74	75	76
77	78	79	80
81	82	83	84
85	86	87	88
89	90	91	92
93	94	95	96
97	98	99	100